

EL LLIBRE DE LA SETMANA

Fer-se gran des de petit

PERFIL

AMB 'LA VIDA AL DAVANT', ROMAIN GARY (1914-1980) VA GUANYAR EL PREMI GONCOURT EL 1975



WIKIPEDIA



Romain Gary és el tipus d'escriptor sofisticat que tota literatura voldria tenir en nòmina. Fill de jueus russos exiliats, aviador de la Segona Guerra Mundial, amb un aspecte físic de sultà de l'Extrem Orient, marit de Jean Seberg, aventurer, diplomàtic, capaç d'escriure en dos o tres idiomes, dominador de cinc o sis, inventor de tres o quatre pseudònims... Amb seixanta anys i avorrit de ser ell mateix, va planificar l'enganyifa de la seva vida: es va inventar el pseudònim Émile Ajar i, sota aquesta màscara, va escriure un parell de novel·les. Amb la segona, aquesta meravella que és *La vida al davant*, va guanyar el Goncourt, va tenir un èxit absolut de crítica i vendes, i al cap d'un any ja se n'havia fet una adaptació cinematogràfica amb una Simone Signoret descomunal. Però les sospites que Ajar tenia alguna cosa a veure amb Gary no paraven d'augmentar, esperonades pel fet que Gary ja havia guanyat el Goncourt el 1956, i les bases del premi prohibien que un autor el guanyés més d'una vegada. Gary, però, va

aconseguir que no es desvelés el secret fins després de la seva mort i el premi no se li va retirar mai. I és que qui hauria pogut tenir el coratge de donar l'esquena a una de les històries més corprenedores i alhora divertides que s'han explicat mai? Qui puja un parell de graons de l'escala ronyosa de la casa del barri de Belleville on viu la senyora Rosa no en surt indemne.

És cosa sabuda que, en literatura, la veu ho és tot. El to. Però poques vegades es constata d'una manera tan descarada com en aquest llibre, i des de la primera línia. Qui parla és Momo, un nen d'edat indefinida que viu acollit a casa de la senyora Rosa, una vella jueva exprostituta, grassa il·letja, que té cura dels "fills de putes", els nens de les putes que treballen a Pigalle i al Bois de Boulogne. Momo és el seu preferit, el més gran de tots, i qui tindrà cura d'ella quan emmalalteixi. Els ulls de Momo capten la duresa del món abans d'hora –els proxenetes, la droga, la violència, l'odi als jueus– i funcionen com un filtre molt especial: ho absorbeixen tot i ho treuen tenyit per un prisma de cinisme tendre d'una maduresa insòlita. No pararan de subratllar frases se-



LA VIDA AL DAVANT
ROMAIN GARY (ÉMILE AJAR)
ANGLE EDITORIAL
TRADUCCIÓ DE JORDI MARTÍN LLORET
224 PÀG./16€

ves: "Jo crec que s'ha de començar a viure quan s'és molt jove, perquè després es perden totes les qualitats i ningú no te'n passa ni una", "Jo ja tenia nou anys o així, i a aquesta edat ja es pensa, menys quan s'és feliç". Per crear un personatge tan especial, Gary va espremer al màxim el seu talent d'escriptor: va introduir unes quantes paraules i expressions mal dites, va dotar-lo d'un cap que s'assemblava sospitosament al seu i el va posar enmig d'una situació terrorífica amb una actitud pura i a la vegada plena de malfiança, típica de qui s'ha hagut d'espavilar des de molt petit. El resultat és una sacsejada profunda: qui és el nen i qui és l'adult en aquesta societat podrida? Qui tracta els seus vells amb més dignitat?

Hi ha dues escenes més que memorables: la de la sala de doblatge on Momo veu per primera vegada que les imatges poden anar enrere i en canvi la vida no, i quan el ve a buscar el pare. No es pot concentrar millor l'humor i la tragèdia que en aquelles quatre o cinc pàgines, ni es pot donar a entendre de manera més clara que viure consisteix a entomar, sense prejudicis i només amb amor, tot el que la vida ens posa al davant. Aquest llibre és una peça única, que Angle Editorial ha tingut la bona idea de reeditar amb motiu del centenari del naixement de l'autor, amb una esplèndida traducció, revisada, de Jordi Martín Lloret. Esperem que només sigui la primera de moltes més novel·les que puguem llegir en català del grandíssim i tràgic Romain Gary. ♦♦

WWW.AMORDALTONICO.COM



UNA HISTÒRIA



**D'AMOR EXPLÍCIT
i SEXE PLATÒNIC...
O ERA AL REVÉS?**

UN LLIBRE DE

PACO CABALLERO, MIKI ESPARBÉ i MAR GUIXÉ



AMORDALTONICO

@AMORDALTONICO